

אין עור מליבדו

אין יחיד ומיוחד

פרשת דברים

בית שלמה

פרשת דברים

פרשת דברים תשפ"ג

גליון 348

נא לשמור על קדושת הגליון

נא לא לעיין בו בשעת התפילה וקריאת התורה

לעילוי נשמות

מורי ורבי יצחק ב"ר יעקב יגן
 הרה"ק רבי חיים אבישלום ב"ר עזרא
 מו"ר אבי ר' דוד שלום ב"ר שלמה רב
 ר' זאב ב"ר משה חיים
 הרה"ק רבי ישכר רב ב"ר אריה יהודה
 הגה"ק רבי משה גרינוולד ב"ר עמרם
 הרה"ק רבי אליעזר רוזנפעלד מאושפזין
 הי"ד ב"ר יהושע מקאמינקא
 הרה"ק רבי שלום נח ב"ר משה אברהם
 הרה"ק רבי שמואל שמעלקא מייאס ב"ר
 אהרן משה
 הגה"ק רבי שמחה זיסל ב"ר ישראל
 נחומס
 הרה"ק רבי דוד פורקעס
 הרה"ק רבי יעקב יצחק ב"ר אברהם
 אליעזר
 הרה"ק רבי גבריאל איש הורביץ ב"ר דוד
 יששכר בן יעקב מושבטי קו
 רבי דון יצחק אברבנאל ב"ר יהודה
 הגה"ק רבי מרדכי בנעט ב"ר אברהם
 הרה"ק רבי הלל מפאריש ב"ר מאיר
 הגה"ק רבי יצחק בלאר ב"ר שלמה

פרפראות בדרך מוסר על פרשת השבוע

יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

לקבלת גליון זה למייל שלחו בקשה ל- MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן בְּמִדְבַּר פְּעֻרָה מוֹל סוּף בֵּין פְּאָרְן וּבֵין תַּפֵּל וְלִבְנֵי וַחֲצֵרַת וְדִי זָהָב (א, א)
 רש"י - אלה הדברים. לפי שהן דברי תוכחות ומנהג כאן כל המקומות שהכעיסו לפני המקום בהן, לפיכך סתם את הדברים והזכירם ברמז מפני כבודן של ישראל

המקרה הנ"ל כמה ברכות ירעיפו הם על אותו האיש אשר מנע מהם ומבנם עוגמת נפש אך לו יצויר כי אותו האיש לא יוכיח את הילד ויאמר מה לי ולצרה זו הרי אין זה בני ומה אכפת לי ממעשי בן שכני הרי ע"י כך תגבר השנאה בעם ישראל שכן יאמרו הורי הילד מדוע לא עשית דבר למנוע נזק מבננו יוצא שעי"י שאדם מוכיח את חברו תוגבר אהבת ישראל וע"י כך נזכה שיתוקנו העוונות שבין אדם למקום והן העברות שבין אדם לחברו ע"י כך שכל אחד ירגיש כי כל אחד מישראל חשוב הוא כמו בנו ממש ויש לדאוג לו לבלי ירע לו כל רע ולכן נקראת פרשת דברים בערב תשעה באב להדגיש כי ע"י מצוות התוכחה תבוא הגאולה השלמה לעם ישראל ובאמת צריך ללמוד כיצד להוכיח אך אין למשוך את הידים לגמרי ממצווה זו

ידוע כי ישנו קשר בין קריאת פרשת השבוע לבין תאריכי השנה הסמוכים לזמן הקריאה עוד ידוע כי תמיד פרשת דברים היא שבת חזון שהינה השבת שלפני צום תשעה באב וניתן לראות קשר בין פרשת דברים לבין תשעה באב שכן פרשת דברים נפתחת בתוכחת משה רע"ה לבני ישראל על הדברים הלא טובים שנעשו בעבר ואותם צריך לתקן להבא כדי שלא יעשו שוב וניתן לראות בכך רמז לגאולה העתידית שכן בכך מלמד אותנו משה כי תוכחה היא לא דבר רע אלא להיפך הוא דבר טוב שכן כאשר אדם מוכיח את חברו זה מראה אכפתיות והתחשבות של אדם בחברו שבכך הוא מראה כי אין הוא רוצה שחברו יינזק ח"ו להבנת הדברים ניקח מקרה לדוגמא אם אדם יראה את ילד חברו משחק בחפץ מסוכן והוא ייגש לילד ויוכיח אותו שכדאי לו להפסיק לשחק בחפץ והילד ישמע לעצתו ובאמת ימשוך את ידיו מחפץ זה הרי ברגע שהוריו ישמעו על

בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן פְּאָרְן מוֹאָב הוֹאִיל מֹשֶׁה בָּאֵר אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת לְאֹמֶר (א, ה)
 רש"י - באר את התורה. בשבעים לשון פרשה להם

ראשית כדאי לראות את פירושו של השפתי חכמים על אתר המסביר כיצד הגיע רש"י למס' שבעים וכך הוא כותב "מדכתיב כאן באר את התורה ובפרשת כי תבא כתיב וכתבתם וגו' דברי התורה הזאת באר היטב והיטב מתגלגל בצירופו שבעים ה' ה"י ה"ט ה"ט"ב" עכ"ל"ק וידוע ששבעים הלשון הם שבעים הפנים שיש בתורה ונשאלת השאלה מדוע היה צריך משה רע"ה לבאר את התורה בשבעים פנים דווקא בערבות מואב רגע לפני פטירתו הרי היה יכול לעשות זאת כל הארבעים שנה שהלכו במדבר אלא ניתן לתרץ בס"ד כי כל זמן שמשה חי והיה קם אדם מישראל ואומר שהתחדש לו משהו בתורה אומרים לו אין בעיה לך למשה רבנו אם ייתן לך הסכמה על הדברים אנחנו מקבלים ואם לאו אז גם אנו דוחים את דבריך אך לאחר פטירתו של משה רבנו לא ניתן לעשות כן ואם יקום אדם עם חידוש תורה כיצד נדע כי הדברים נכונים הם על כן הזדרז משה רע"ה ופירש כבר את כל הפירושים שהתורה יכולה להתפרש בהם ולא ניתן להוסיף עליהם כלום ולכן כיום אם אדם בא עם חידוש תורה הוא חייב להסתמך על יסוד מהקדמונים שקיבלו דור אחר דור ממשוה רע"ה ואין הוא יכול

להמציא יש מאין כמו שכבר כתב שלמה הע"ה אין חדש תחת השמש ולכן אם נשים לב המילה חידוש מתארת דבר שהיה קיים קודם רק עכשיו הוא קיבל צורה חדשה אך הבסיס היה קיים מלפני החידוש ורבות הדוגמאות לכך

עפ"י האמור נבין ככפתור ופרח את סמיכות אמרותיו של ר' אלעזר במשנה באבות (ב, י"ד) "רבי אלעזר אומר, הוי שקוד ללמוד תורה, ודע מה שתשיב לאפיקורוס. ודע לפני מי אתה עמול" שכן פעמים אדם שוקד על התורה ובא אליו אפיקורוס ואומר לו חידוש תורה ועוד מסביר הוא לאותו לומד כי זהו חידוש אחד מתוך שבעים פנים לתורה ומהיכן יידע אותו הלומד שאין זה חידוש השבעים ואחד על כן אומר ר' אלעזר דע לפני מי אתה עמול עמ"ל נוטריקון ע' עולה למניין שבעים הם השבעים פנים מ"ל ר"ת מ"שה ל"ימד היינו שאם רוצה לדעת האדם האם חידוש התורה הוא אמיתי ואין הדרשן מגלה פנים בתורה שלא כהלכה יש עליו לבדוק האם כבר שמענו / קיבלנו את יסוד הדברים ממשוה רע"ה ואם כן אזי ניתן לקבל את הדברים ואם לאו יש לדחות את הדברים על הסף

וְאָקַח אֶת רֵאשֵׁי שְׁבִטֵיכֶם אֲנָשִׁים חֲכָמִים וְיַדְעִים וְאָתַן אֹתָם רֵאשֵׁים עֲלֵיכֶם (א, טו)

לתרץ זאת עפ"י דברי רש"י למילה נבונים וכך פירושו "נבונים שמבינים דבר מתוך דבר" היינו שהם יודעים להוציא דבר מסוים מתוך דבר שני גם כאשר לא רואים קשר ממשי בין השניים וזהו יתרון הנבון על פני המדמה מילתא למילתא ששם ניתן למצוא קשרים בין הדברים ולכן הקב"ה ברוב רחמיו ריחם עלינו ורצה למנוע מצב שאם

ראשית כדאי לראות את פירושו של השפתי חכמים על אתר המסביר כיצד הגיע רש"י למס' שבעים וכך הוא כותב "מדכתיב כאן באר את התורה ובפרשת כי תבא כתיב וכתבתם וגו' דברי התורה הזאת באר היטב והיטב מתגלגל בצירופו שבעים ה' ה"י ה"ט ה"ט"ב" עכ"ל"ק וידוע ששבעים הלשון הם שבעים הפנים שיש בתורה ונשאלת השאלה מדוע היה צריך משה רע"ה לבאר את התורה בשבעים פנים דווקא בערבות מואב רגע לפני פטירתו הרי היה יכול לעשות זאת כל הארבעים שנה שהלכו במדבר אלא ניתן לתרץ בס"ד כי כל זמן שמשה חי והיה קם אדם מישראל ואומר שהתחדש לו משהו בתורה אומרים לו אין בעיה לך למשה רבנו אם ייתן לך הסכמה על הדברים אנחנו מקבלים ואם לאו אז גם אנו דוחים את דבריך אך לאחר פטירתו של משה רבנו לא ניתן לעשות כן ואם יקום אדם עם חידוש תורה כיצד נדע כי הדברים נכונים הם על כן הזדרז משה רע"ה ופירש כבר את כל הפירושים שהתורה יכולה להתפרש בהם ולא ניתן להוסיף עליהם כלום ולכן כיום אם אדם בא עם חידוש תורה הוא חייב להסתמך על יסוד מהקדמונים שקיבלו דור אחר דור ממשוה רע"ה ואין הוא יכול

